

de da saa faar lidt Smørrebrød, der er en Grad bedre, end hvad de er vant til paa Arbejdspladserne. De faar maaske lidt Daasehummer paa Maden eller noget i den Retning. Er det nu ogsaa en Luksus? I de riges Øjne er det det ikke, de foragter Daasehummer. (Munterhed.) Ja, naar en rig Mand ser et Stykke Smørrebrød med Daasehummer, vil han sige: Vor Herre bevares, en saadan Proletarkost! Det regnes vistnok som et Tegn paa fuldkommen Mangel paa Civilisation og Kultur, hvis man overhovedet kan spise Daasemad. Nej, der skal man selvfølgelig have friske og ferske Sager, Hummer naturel. Det kan man til en vis Grad kalde Luksus — det burde ikke være det — ligesom Østers. Det er ogsaa blot et Spørgsmaal om Tid og Sted; i Havnebeværtninger i San Francisco eller i Marseille er det ingen Luksus. Jeg var nylig nede i Lille, en nordfransk Proviensby, og der sælger Gadesælgerne Østers til Gadens Publikum. Hvad der er Luksus eller ikke Luksus, afhænger af Tid og Sted; og Fremskridtet burde netop gaa i Retning af, at hvad der til en Tid var Luksus, er det ikke længere, fordi Velstandsniveauet for det store, brede Lag bliver et saadant, at de ogsaa enkelte Gange kan tillade sig lidt udover det nødtørftigste, som Hverdagen bringer med sig. Vi er allerede her ved en ny Skat paa, hvad jeg vilde kalde den bedre Smørrebrødsseddell. I Forvejen har vi beskattet, maa de Herrer huske paa, alt, hvad der kan beskattes af den Art. Paalæg og saadant noget er beskattet en Tiendedel gennem Restaurationsskatten. Øl og Spiritus var beskattet; nu sættes Skatten paa Øl op og Skatten paa en Del Paalæg op, hvoraf der igen tages 10 pCt. Restaurationsskat. Det er i Virkeligheden en meget betydelig Smørrebrødsseddelskat, der her foreslaas. Saa kommer vi til saadanne Ting som henkogte Rejer — det er ikke Roskilderejer, som for øvrigt ikke eksisterer længere, og heller ikke disse levende, røde, friske, danske Rejer . . . . (J. C. Christensen: Saa er de ikke levende!) . . . Ja, de er da røde, naar de er kogt! De Rejer, Ændringsforslaget sigter til, er derimod saadan nogle smaa bitte graalige, krumme Dyr, som man ser i Udlandet i Holland og Belgien; der ser man dem i Viktualiebutikker, og det er ganske almindelig Føde, et ganske almindeligt Paalæg ogsaa for jævne Folk; de fiskes vistnok i store Masser ved Hollands, Belgiens og Englands Kyster; de skalles paa Maskine og sælges friske i saadanne Byer som Rotterdam og Amsterdam o. s. v.

eller henkoges; og saa faar vi dem hertil. Det er et ganske jævnt og simpelt Fødemiddel og for saa vidt billigt og kan bruges til Paalæg; med Salt og Peber paa smager det godt, det kan bruges til Salat, det krydrer og liver lidt op paa den jævne daglige Mad. Det samme gælder i høj Grad om den henkogte Laks. Det var i gamle Dage forfærdelig fint at spise Laks — Ordsproget sagde jo: „Han vil have al Laksemaden“. Det var i Tivoli i 70erne, da Surbrød med Laks var den højeste Livsnydelse, noget af det dyreste, der kunde tænkes, af hvad almindelige Folk kunde stikke i sig. De Tider er længst forbi. Den Laks var ganske vist ogsaa noget helt andet end den, vi nu faar; det var fin, fersk Laks, som vistnok nu er ganske overordentlig dyr. Men nu er der jo blevet en Mulighed for at faa Laks i langt større Mængde, ganske vist ogsaa af tarveligere Kvalitet og langt billigere end tidligere. Den kanadiske Laks fra Vest- og Nordamerika, som henkoges i Oregon og i de vestlige nordamerikanske Stater, eller den grønlandske Laks, hvor de skovler Laksen ved Vandfaldene i enorme Mængder og henkoger dem, dem faar vi i Daaser; og en saadan Daaselaks er et ganske overordentlig godt og forholdsvist billigt Næringsmiddel, som let lagt paa Smørrebrød og med lidt Peber paa i Virkeligheden er billigere og mere nærende og velsmagende end en Mængde dansk Paalæg, Pølsemad og Kødmad, som er dyrere. Derfor siger jeg, som jeg sagde forleden Dag, at naar de nu beskatter den lette Pilsner, hvor er saa Grænsen for Kaffe og Te og Smør og Lammekød? (Ibsen: Wienerbrød?). Ja, Wienerbrød — det er ogsaa Luksus, det kan man godt sige. Men hvor er saa Grænsen? Kan De beskatte den henkogte Laks i Daaser, som er et udmærket Nærings- og Nydelsesmiddel til Paalæg til Smørrebrød, som jeg her har omtalt, saa kan De lige saa godt beskatte Spegepølse og Rullepølse. Jeg tror; mange i denne Sal vilde foretrække en fin, god Rullepølse fremfor et Stykke med Laks. Men det er ved at vinde Udbredelse i visse Kredse, hvorfor skal det saa særlig beskattes, og om det nydes paa Restauration, ekstra beskattes? Der er i dette nye Toldlovsforslag, vi nu behandler, nogle Ændringer, hvor der hidtil har været negativ Beskyttelse. Dem kan jeg for saa vidt billige. Der er Forslag om at forhøje Tolden paa Vanille og Vanillin ganske overordentligt; og der er Safrantolden. Den interesserer mig min-